

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Jany Volkové ve věci

žalobců:

a) O. B.

b) L. B.

oba bytem V U. 221/6, X S.

oba zastoupeni advokátkou Mgr. Radkou Vacovou
sídlem Hybešova 2378/17, 680 01 Boskovice

proti

žalovanému:

Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Opavě

sídlem Praskova 194/11, 746 01 Opava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2019, č. j. ZKI OP O-13/357/2019-6,
ve věci opravy chyby v katastrálním operátu,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2019, č. j. ZKI OP O-13/357/2019-6, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobců a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, katastrální pracoviště Olomouc (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 2. 2019, č. j. OR-298/2018-805-62,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

kterým bylo rozhodnuto o nevyhovění nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy chyby týkající se severní a západní hranice pozemku p. č. X zast. pl. a nádvoří (s pozemkem p. č. X) a p. č. X zahrada (s p. č. X a X), zapsaných na LV X v katastru nemovitostí pro obec X, katastrální území X. Žalobci požadovali uvedení hranic pozemků do souladu před technicko-hospodářským mapováním v roce 1983.

2. Žalobci trvají na tom, že chyba byla vyznačena po technicko-hospodářském mapování v roce 1983, když při obnově katastrálního operátu došlo mylně ke změně hranice ve větším rozsahu - stávající opěrná zeď, tím byla velká část nemovitostí p. č. X mylně oddělena a sloučena do parcely č. X. K prokázání zjevné chyby objednali znalecký posudek ve věci určení vlastnické hranice mezi č. p. X a p. č. X a tento znalecký posudek zhotovený Ing. V. D. dne 17. 2. 2018 předkládají soudu. Znalec uzavřel, že obnovou katastrální mapy se mohou řešit pouze nepřesnosti a drobné neúmyslné změny v průběhu vlastnických hranic vzniklé vlivem zemědělské a stavební činnosti. Ostatní změny se musí řešit na základě listin pro zápis změny do katastru nemovitostí a geometrického plánu. V daném případě se jedná o zjevnou chybu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103). Pro provedenou změnu hranice pozemku nejsou ve spise podklady. Jak vyplývá z geometrického plánu z roku 1950 a ze snímku katastrální mapy z 13. 8. 1958, část pozemku p. č. X byla přiřazena k pozemku p. č. X, a to bez jakékoli právní dispozice s touto částí. Je zřejmé, že původní hranice pozemků měla zcela jiný tvar a byla umístěna jinde, než jak je dnes vyznačena v katastru nemovitostí, bez jakékoli majetkoprávní dispozice. Ve všech mapách z doby před technicko-hospodářským mapováním byla severní hranice pozemku žalobců p. č. X lomená, zatímco dnes je rovná (viz mapa pozemkového katastru a mapa katastru nemovitostí vyhotovená Ing. B. dne 15. 9. 2016).
3. Žalobci mají za to, že pracovník geodzie nově vytyčeným bodům přiřadil omylem jiné souřadnice, popř. chybně opsal výměru, a takový omyl je napravitelný dle § 36 katastrálního zákona. Hranice pozemků není možné určit na základě libovůle geodeta. Zjištěná nesrovnalost přesahuje povolenou odchylku stanovenou prováděcím předpisem (§ 36 odst. 1 písm. b/ katastrálního zákona).
4. Žalobci tvrdí, že vždy musí být mezi podklady pro zápis listina, která řeší vlastnické vztahy účastníků, jinak není možné zápis v katastru považovat za provedený s absencí zjevného omylu. V daném případě žádná taková listina neexistuje. Nemůže tak být sporu o tom, že vlastníkem sporné části pozemku jsou žalobci.
5. Při neshodě vlastníků o průběhu hranice se hranice zobrazuje podle předchozích podkladů. V dané situaci však došlo k tomu, že hranice při novém mapování určil katastrální úřad, to je nepřípustné. I při technicko-hospodářském mapování měly být podle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb. užity zápisy v dosavadních pozemkových knihách jako podklad pro další postup.
6. Žalobci nerozumí tomu, jaký vliv má na důkaz (znalecký posudek) to, že si jej objednali oni, a poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2015, č. j. 9 As 206/2014-48, dle něhož se při splnění formálních podmínek posudku při jeho provádění k důkazu postupuje shodně jako v případě posudku pořízeného dle § 56 s. ř.
7. Žalobci mají za to, že při technicko-hospodářském mapování provedeném v roce 1983 nemohli být jeho zpracovatelé na místě samém, neboť hranice, které vyšetřili, určili v místě, kde žádná hranice v terénu nebyla a nerespektovali hranici, která naopak v terénu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

byla. Je vyloučeno, aby v terénu vlastník zpracovatelům vyznačil neexistující hranice. Správní orgán nevysvětlil, proč byla hranice obou pozemků vyznačena jinde, než kde vždy byla, a jinde, než vyplývalo z terénu.

8. Žalobci nadto trvají na tom, že jejich otec, O. B., nepodepsal souhlas s obnovou operátu v roce 1999. K tvrzení vlastníka sousedního pozemku, pana G., že od roku 1983 pokud prováděl různé stavební úpravy, vždy si vyžádal souhlas od pana O. B. s., žalobci uvádějí, že jejich otec žádné souhlasy pro účely stavebního řízení nepodepsal.
9. K prokázání svých tvrzení navrhuji: dílčí smlouvu č. d. X ze dne 13. 4. 1950, geometrický plán č. j. X, znalecký posudek Ing. D., porovnání mapy PK s mapou KN zhotovené Ing. B., kopii náčrtu o místním šetření z 11. 12./1980, snímek pozemkové mapy ze dne 28. 6. 1988 zhotovený J. M., kopii katastrální mapy ze dne 21. 2. 1996.
10. Dne 21. 10. 2019 bylo do soudního spisu založeno podání žalobce a) nazvané „*Zjištění dalších nesrovnalostí, které se týkají údajného odkupu části našeho pozemku*“, v němž poukazuje na jím tvrzené nesrovnalosti mezi katastrální mapou a kupní smlouvou a geometrického (polohopisného) plánu ze dne 7. 4. 1950 a kopii mapy bývalého pozemkového katastru (mapový list č. 3).
11. Při jednání soudu dále navrhli k důkazu účastnický výsledek žalobce a) k prokázání pravosti podpisu otce a tvrzení týkajícího se měření provedeného v 80. letech.

II. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, neboť je přesvědčen, že zjistil přesně a úplně skutečný stav potřebný pro posouzení neprovedení opravy chyby v katastrálním operátu dle § 36 katastrálního zákona. Žalobci neuvádějí v žalobě žádné nové skutečnosti, které by žalovaný jako odvolací orgán při svém rozhodování nezkoumal, či mu nebyly známy, proto odkazuje na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a na odůvodnění rozhodnutí prvoinstančního orgánu, kde jsou obsírně a do detailu odůvodněny veškeré skutečnosti i provedené důkazy, které jsou řádně a přehledně doloženy ve správním spisu, se kterým se pan O. B. seznámil před vydáním rozhodnutí.
13. Žalovaný doplňuje, že žalobci podávají ve stejné věci novou žalobu, která byla již krajským soudem projednána v řízení sp. zn. 65 A 79/2016, když závěry zde uvedené lze beze zbytku vztáhnout i na tuto žalobu.
14. K tvrzení žalobců, že „*pracovník geodézie nově vytyčeným bodům přiřadil omylem jiné souřadnice*“ uvádí, že při obnově operátu novým mapováním nedochází k vytyčování lomových bodů hranic pozemků, ale že bylo (a je) povinností vlastníků označit na výzvu orgánu geodézie na vlastní náklad trvalým způsobem lomové body hranic, takto označené body při místním šetření ukázat a komisi potvrdit. K tvrzení týkajícímu se nepřítomnosti „zpracovatelů“ na místě samém při mapování uvádí, že pokud by nebyli na místě samém, museli by „obkreslit“ zobrazení hranice mezi parcelami p. č. X, X a parcelami p. č. X, X podle zobrazení v mapě pozemkového katastru. Zde je nezbytné odkázat na vyjádření osoby zúčastněné na předchozím soudním řízení a na její vyjádření při ústním jednání.
15. K odkazu na § 4 odst. 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb. uvádí, že toto ustanovení se vztahovalo ke komplexnímu zakládání právních vztahů v evidenci nemovitostí, nikoli k obnově operátu evidence nemovitostí novým mapováním.

16. Na závěr žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 134/2012-46, v němž se v odst. 25 zabýval následky neúčasti vlastníků při provádění katastrálního měření a které dle žalovaného lze beze zbytku vztáhnout i na obnovu operátu evidence nemovitostí novým mapováním provedenou v r. 1983 v k. ú. X.

III. Relevantní obsah správního spisu

17. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 15. 8. 2018 požádal žalobce a) o opravu chyby v katastrálním operátu par. č. X zastavěná plocha v k. ú. X s tím, že zjistil několik dalších důkazů, a to porovnání mapy PK s mapou KN vyhotovené Ing. B. ze dne 15. 9. 2016, a dále znalecký posudek č. 171-1/2018 ve věci určení vlastnické hranice nemovitosti stavební parcely č. X. Ke své žádosti doložil kopii katastrální mapy ke dni 27. 4. 2018 se svým zákresem požadovaného vedení hranic, měřický náčrt – porovnání aktuálního stavu KN, situace v terénu a geometrického plánu X zpracovaný Ing. V., kopii geometrického plánu č. j. X, protokol o výpočtech zpracovaný Ing. V., porovnání mapy PK se současnou digitální mapou KN vyhotovené Ing. B. dne 15. 9. 2016, a znalecký posudek ve věci určení vlastnické hranice nemovitosti st. p. č. X v k. ú. X ze dne 17. 2. 2018 zpracovaný Ing. D. Žalobce a) byl vyzván k doplnění podání, což učinil dne 4. 9. 2018, k němuž doložil: geometrický (polohopisný) plán, dílčí smlouvu ze dne 11. 8. 1950, kopii katastrální mapy se zákresem o opravu chyby v KN, kopii snímku mapy s návrhem na nový stav. Dne 7. 9. 2018 byl u správního orgánu I. stupně sepsán se žalobcem a) protokol o doplnění a upřesnění podání, dle něhož žalobce a) žádá opravu chyby původní vlastnické hranice mezi pozemky p. č. X a p. č. X, mezi pozemky p. č. X a p. č. X, mezi pozemky p. č. X a p. č. X vše k. ú. X. Tuto opravu žádá dle výsledku porovnání mapy PK s mapou KN vyhotovené Ing. B. dne 15. 9. 2016 a dle závěrů znaleckého posudku č. X vyhotoveného znalcem geodézie a kartografie Ing. V. D. Následně žalobce a) požadoval zrušení tohoto protokolu pro formální chybu a dne 10. 9. 2018 dále doplnil svoji žádost o opravu chyby v katastrálním operátu. Dne 26. 9. 2018 žalobce a) předložil listiny, které dle něj prokazují, že zídka před domem byla postavena již před THM.
18. Dne 24. 10. 2018 správní orgán I. stupně oznámil žalobci a), že neprovedl opravu údajů katastru nemovitostí na základě jeho návrhu ze dne 15. 8. 2018 následně doplněného dne 7. 9. 2018 a 24. 9. 2018, neboť rozhodující význam ve vývoji mapového operátu v tomto katastrálním území měla obnova operátu evidence nemovitostí technicko-hospodářským mapováním, které proběhlo v letech 1980-83. Podle tehdy platného právního předpisu, kterým byl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, a prováděcí vyhlášky č. 23/1964 Sb., měli vlastníci a uživatelé za povinnost na vyzvání orgánů geodézie trvale a určeným způsobem označit na svůj náklad nesporné hranice svých pozemků. Při místním šetření byly označené vlastnické hranice odsouhlaseny vlastníky a uživateli a výsledky vyznačeny v náčrtech a soupisech nemovitostí. Současný průběh hranice pozemků p. č. X a X (původní parc. č. st. X a X) je výsledkem zjišťování hranic a odsouhlasení těchto hranic tehdejším vlastníkem pozemků – B. O. st., otce žalobce a). Jako vlastnická hranice parcel č. st. X a X se sousedícími parcelami byl vyšetřen a označen plot, popř. zeď domu. Vyhlášením platnosti obnoveného operátu v r. 1983 pozbyly dosavadní údaje evidence nemovitostí platnosti a začaly platit údaje nové mapy, která se od 1. 1. 1993 stala mapou katastru nemovitostí. V roce 1999 byla v katastrálním území X provedena obnova katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací (analogové katastrální mapy) na digitální katastrální mapu podle § 57 vyhl. č. 190/96 Sb., kterou se

prováděl v té době katastrální zákon. Ke změně hranice pozemků parcelní č. X a X již při této obnově nedošlo.

19. Žalobci a) a b) doručili správnímu orgánu I. stupně podání nazvané odvolání proti rozhodnutí ze dne 24. 10. 2018, které bylo obsahově posouzeno jako nesouhlas s neprovedením opravy chyby a správní orgán zahájil řízení o provedení opravy chyby v katastru nemovitostí. Dne 21. 2. 2019 správní orgán I. stupně rozhodl o nevyhovění nesouhlasu žalobců s neprovedením opravy chyby. Žalobci se proti tomuto rozhodnutí dne 5. 3. 2019 odvolali s odůvodněním, že trvají na svém dosavadním stanovisku a žádají opravu chyby. Stávající hranice pozemků nemají v některých částech oporu v listinách, které jsou uloženy ve sbírce listin, ani ve výsledcích zeměměřičských činností.
20. Dne 21. 5. 2019 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, když opětovně popsal genezi mapování v daném území a uvedl, že dospěl ke stejnému závěru jako správní orgán I. stupně, tedy že předmětná hranice je výsledkem technicko-hospodářského mapování. Vyhlášením platnosti dne 1. 10. 1983 pozbyl platnosti dosavadní operát evidence nemovitostí a platnými se staly údaje obnoveného operátu, tedy platným geometrickým určením hranic par. č. X a X se staly souřadnice lomových bodů v souřadnicovém systému S-JTSK. Ze souřadnic lomových bodů hranic parcel pak byly nově určeny výměry parcel. Účinností zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR, se operát evidence nemovitostí stal od 1. 1. 1993 operátem katastru nemovitostí. S ohledem na výše uvedené dále uzavřel, že žalobci předkládané důkazy Porovnání mapy PK s mapou KN vyhotovené Ing. Z. B. dne 15. 9. 2016, znalecký posudek č. X vyhotovený Ing. V. D. a měřičský náčrt prokazují pouze to, že zobrazení vlastnické hranice mezi parcelami v mapě v pozemkovém katastru bylo jiné, než v roce 1980 za účasti dotčených vlastníků vyšetřený skutečný průběh hranic v terénu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podle ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona (dále jen „katastrální zákon“), na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.
23. Krajský soud shrnuje, že ve věci žalobců o opravu chyby v katastrálním operátu týkající se hranice pozemků žalobců p. č. X a X v k. ú. X již jednou rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 10. 1. 2018, č. j. 65 A 79/2016-65, přičemž žaloba žalobců byla shledána nedůvodnou. Proti tomuto rozsudku podali žalobci kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který o ní rozhodl rozsudkem ze dne 19. 4. 2018, č. j. 7 As 58/2018-21 tak, že ji zamítl jako nedůvodnou a potvrdil závěry krajského soudu. Proti tomuto rozsudku podali žalobci ústavní stížnost k Ústavnímu soudu. Tato ústavní stížnost byla Ústavním soudem ČR usnesením ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. II. ÚS 2196/18 jako nedůvodná odmítnuta, přičemž

Ústavní soud se ztotožnil s právními závěry obecných soudů i s postupem katastrálního úřadu.

24. Krajský soud neshledal žádný důvod pro změnu v této věci přijatých závěrů. Žalobce a) požádal opětovně o opravu chyby týkající se stejné hranice pozemků s tím, že má jiné další důkazy, kterými však opět dokládal jím od počátku tvrzenou skutečnost, že hranice pozemků měla jiný průběh před technicko-hospodářským plánováním z r. 1983 než jaký má nyní. V žalobě obsažené námitky jsou buď shodné s námitkami dříve uplatněnými či jsou polemikou se závěry soudů vyslovenými v předchozím soudním řízení.
25. Krajskému soudu tak nezbývá než opětovně poukázat na historický vývoj evidence právních vztahů k nemovitostem. Ve stručnosti vývoj těchto evidencí shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103 takto: „*Obecný knihovní zákon ze dne 25. července 1871 č. 95 ř. z. platný na našem území až do konce roku 1950 obsahoval tzv. zásadu ukládání (intabulace), podle níž vlastnictví a další věcná práva k nemovitostem vznikla a zanikla teprve zápisem do pozemkových knih. Střední občanský zákoník (č. 141/1950 Sb.) zrušil konstitutivnost zápisů právních vztahů k nemovitostem v pozemkových knihách a věcné vztahy k nemovitostem vznikaly nadále pouhou smlouvou, která nemusela být nikde zapsána. Bylo ponecháno na vůli účastníka, zda změnu právního vztahu k nemovitostem do evidence navrhne, přičemž v řadě případů k návrhu nedošlo (často pro snahu ušetřit za kolek). Od 1. 1. 1951 tedy pozemkové knihy přestaly věrně odrážet skutečné vlastnické vztahy, neboť jejich vznik, změny a zánik nebyl do pozemkových knih povinně zaznamenáván. K nápravě tohoto zcela jistě nežádoucího stavu bylo přikročeno až zákonem č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, jeho prováděcí vyhláškou č. 23/1964 Sb., které odstartovaly komplexní zakládání evidence nemovitostí, tedy zavedení nové databáze vlastnických a jiných právních vztahů k nemovitostem bez přímé návaznosti na dřívější pozemkové knihy. Nový občanský zákoník č. 40/1964 Sb. totiž v § 134 odst. 2 stanovil, že vlastnictví nemovitosti přecházelo nově na základě registrace převodní smlouvy státním notářstvím. Ustanovení § 65 zákona č. 95/1963 Sb., o státním notářství a o řízení před státním notářstvím (notářský řád) pak stanovilo notářům povinnost zaslat po registraci ověřený opis smlouvy s vyznačením její registrace příslušnému územnímu orgánu geodézie a kartografie, který změnu vlastnického vztahu vyznačil do evidence nemovitostí.*
26. *Zápisy právních vztahů do evidence nemovitostí byly prováděny postupně ve dvou fázích. V první fázi od roku 1964 do konce roku 1966 se v evidenci nemovitostí zapisovaly běžné změny vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobně údaje o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků. V druhé etapě od roku 1967 měly být postupně zapsány právní vztahy v evidenci nemovitostí ještě nevyznačené (...). Nově zavedená evidence nemovitostí přitom nemohla jen jednoduše převzít zápisy z pozemkových knih, neboť vlastnické vztahy v polovině sedmdesátých let jim v důsledku přerušení kontinuity zápisů od roku 1951 nemusely odpovídat. Prováděcí vyhláška k zákonu o evidenci nemovitostí proto v § 4 odst. 2 stanovila, že pro zápis právních vztahů o nemovitostech bude podpůrně použito zápisů v dosavadních pozemkových knihách, železničních knihách, v jednotné evidenci půdy a v bývalém pozemkovém katastru. Orgány geodézie zapíší do evidence nemovitostí toho, kdo podle výsledku šetření je oprávněným nebo povinným. Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu o evidenci nemovitostí, ani v těchto případech orgán geodézie nerozhoduje. Bude věcí občana nebo organizace, aby se domohl svého práva u soudu nebo hospodářské arbitráže, a podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo hospodářské arbitráže opraví pak orgán geodézie zápis.*‘

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Při vzniku katastru nemovitostí pak žádná další skutková šetření prováděna nebyla a došlo k přímému převzetí údajů z evidence nemovitostí do katastru nemovitostí (podle § 29 odst. 1 katastrálního zákona).“ (zvýraznění podtržením provedl krajský soud).

27. V posuzovaném případě není mezi účastníky řízení sporu o tom, že při technicko-hospodářském mapování prováděném v letech 1981-1983, vyhlášeném dne 1. 10. 1983 v rámci druhé etapy zakládání a evidence nemovitostí, byla sporná hranice určená lomovými body nově bez návaznosti na pozemkové knihy. Bylo tak postupováno podle ust. § 4 odst. 1 písm. b) a c) a § 2 vyhlášky č. 23/1964 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Byly tedy zapsány právní vztahy ještě nevyznačené, tím je míněno vztahy nevyznačené v první etapě podle písmene a) téhož ustanovení. V první etapě byly vyznačovány vztahy dotčené běžnou změnou vlastnických vztahů, vlastnická práva nově vzniklá, jakož i jejich omezení, obdobné údaje o správě národního majetku a nově vzniklá práva trvalého užívání národního majetku a osobního užívání pozemků. Tato práva v první etapě byla zapisována podle listinných podkladů uvedených v § 4 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí. Citovaná vyhláška pro druhou etapu předpokládala zápis primárně podle technicko-hospodářského mapování, podpůrně podle zápisu v dosavadních pozemkových knihách (k témuž závěru dospěl Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku).
28. Jak je mezi účastníky rovněž nesporné, při provádění technicko-hospodářského mapování se vyšlo z lomových bodů vyznačených v náčrtu o místním šetření č. 3, které vycházely z vyznačených lomových bodů při místním šetření, přičemž žalobci nesouhlasí s tím, jak byly tyto lomové body tehdy vyznačeny, neboť dle jejich názoru neodpovídají hranici pozemků, jak byla vyznačena v geometrickém plánu č. X.
29. Zákon o evidenci nemovitostí stavěl vlastníky a uživatele, popř. organizace spravující národní majetek, prakticky na jednu rovinu, neboť byl poplatný své době a svému účelu. Již z § 1 tohoto zákona je zřejmé, že evidence nemovitostí je zakládána a vedena zejména pro potřeby národního hospodářství, a zejména zemědělské výroby. Jakkoliv je tento pohled z hlediska dnešního pojetí vlastnického práva nepřijatelný, není možno takto evidovaná práva ignorovat, a to právě pro diskontinuitu mezi evidencí nemovitostí a předcházejícími pozemkovými úpravami. K témuž závěru opakovaně dospěl i Nejvyšší správní soud a Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3130/13 ze dne 23. 10. 2013, popř. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 164/2012-48 z 18. 7. 2013).
30. Při zakládání evidence nemovitostí mohlo dojít k chybnému zápisu, na tuto situaci pamatoval v § 8 odst. 2 zákon o evidenci nemovitostí a § 5 odst. 5 prováděcí vyhlášky. Tuto chybu lze opravit rovněž podle současné úpravy, tedy podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., dále jen „katastrální zákon“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 187/2012-31 z 13. 3. 2013, citovaný rozsudek č. j. 9 As 164/2012-48, popř. též rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Ca 110/2001-31 ze dne 21. 6. 2001). Musí se však jednat o zřejmý omyl, nikoliv o výsledek uvážení příslušného pracovníka geodézie. Pro zjevný či zřejmý omyl je charakteristické to, že je v něm obsažen lidský činitel; pouze tehdy, pokud je zjištěno, že zde není jiný možný postup, než postup zvolený pracovníkem geodézie, jedná se o omyl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. ledna 2008 č. j. 1 As 40/2007-103). Pokud však, jak se v posuzovaném případě stalo, byly hranice zakresleny podle nových lomových bodů a nebyly převzaty z pozemkových knih, nejde o omyl pracovníka geodézie, ale jedná se o zvolený postup, který odpovídal tehdy platné právní úpravě. Pro tento, tehdejší právem předvídaný, postup je charakteristické (jak již

bylo vysvětleno výše), že nevychází z pozemkových knih a pro nově vytyčené lomové body **nemá žádný listinný podklad** ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí, ale vychází z místního šetření. Jiná situace by byla, pokud by např. pracovník geodézie nově vytyčeným bodům přiřadil omylem jiné souřadnice, popř. pokud by chybně opsal výměru apod., a takový omyl by byl opravitelný i dnes postupem podle § 36 katastrálního zákona, což se nyní žalobci zjevně s ohledem na odůvodnění předchozího rozsudku krajského soudu snaží tvrdit. Nic takového se však v řízení neprokázalo, naopak. Posuzovaná situace, kdy je vycházeno z místního šetření a které je v rozporu s pozemkovými knihami, není podřaditelná pod pojem omylu a opravitelná podle § 36 katastrálního zákona.

31. Žalobní námitky je tedy nutno posoudit podle shora přijatých závěrů. Žalobci namítaná skutečnost, že hranice pozemků, jak jsou vyznačeny v některých částech, nemají oporu v listinách, zejména v geometrickém plánu č. X, a dále namítaný nesoulad vedení hranice pozemků, který žalobci dovozují z porovnání geometrického plánu č. 24/1950 a nynějšího stavu, jsou nedůvodné, neboť pro obnovu evidence nemovitostí v druhé etapě nebylo nutné mít listinný podklad zachycující vlastnické vztahy, a vycházelo se z lomových bodů, určených při místním šetření. Z obsahu správního spisu je nesporné, že místní šetření provedeno bylo, neboť obsahem správního spisu je závěrečný protokol o výsledku místního šetření sepsaný dne 30. 6. 1981, konaného podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 22/1964 Sb., na území obce X pro vyhotovení technicko-hospodářské mapy. Z tohoto protokolu se podává, že byl při místním šetření vyšetřen skutečný stav předmětů šetření a mapování a výsledky šetření jsou uvedeny v přílohách. Těmito přílohami jsou zejména náčrty o místním šetření s nově vyznačenými lomovými body. Pro zaměření jednotlivých lomových bodů hranic pozemků a obvodů budov byla zvolena měřická síť, z které bylo provedeno zaměření každého jednotlivého lomového bodu hranice pozemku nebo obvodu budovy. Takto stanovené lomové body byly v souladu s tehdejší právní úpravou převzaty do evidence nemovitostí a je tak nerozhodné, že jimi byl vytyčen jiný tvar hranice, než jaký vyplývá z geometrického plánu č. X, kterého se dovolávají žalobci.
32. Ze stejného důvodu soud neprovedl důkaz porovnáním mapy pozemkového katastru se zohledněním geometrického plánu z roku 1950 s mapou katastru nemovitostí zpracovaným Ing. B. Dále z protokolu o místním šetření vyplývá, že všichni zúčastnění zástupci a vlastníci s hranicemi souhlasili. S ohledem na skutečnost, že místní šetření bylo možné provést bez účasti vlastníků předmětných pozemků (§ 8 odst. 2 zákona o evidenci nemovitostí), je nerozhodné, zda se otec žalobců mapování účastnil. Součástí správního spisu je i listina s podpisem p. B st. u pozemků p. č. X, nyní X, a p. č. X, nyní X, o níž žalobci tvrdí, že ji nepodepsal. S ohledem na výše uvedené je bezpředmětné tuto skutečnost jakkoli dále prokazovat, stejně jako další ničím neprokázané tvrzení žalobců, že jejich otec p. G. nepodepsal žádné souhlasy pro účely stavebního řízení. Pro úplnost krajský soud dodává, že v současném soudním řízení správním p. G., jehož se předmětné hranice pozemků žalobců týkají, neuplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení.
33. Stejně tak na učiněných závěrech ničeho nemění domněnka žalobců, že zpracovatelé nemohli být na místě samém, když hranice, které vyšetřili, určili v místě, kde žádná hranice terénu nebyla a že správní orgán nevysvětlil, proč byla hranice obou pozemků vyznačena jinde, než vyplývalo z terénu. Jak již krajský soud uvedl výše, dle obsahu správního spisu hranice byla zakreslena podle lomových bodů získaných při místním šetření a je nerozhodné, že takto vytyčená hranice nevychází z pozemkových knih a předchozího stavu. Z žádné právní úpravy nevyplývala povinnost správního orgánu

odůvodnit vymezení nových lomových bodů nad rámec podkladů a postupu, jak jej předvídal zákon č. 22/1964 Sb. a prováděcí vyhláška.

34. Výsledek vyznačení hranice pozemků žalobců p. č. X a X v k. ú. X v roce 1983 tak s ohledem na výše uvedené nelze považovat za chybu v katastrálním operátu ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 katastrálního zákona, neboť se nejedná ani o zřejmý omyl při vedení a obnově katastru (písm. a/), ani o nepřesnost při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem (písm. b/), a nelze jej tak podle tohoto ustanovení opravit. Jak shrnul Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku týkajícím se žalobců: „v řízení o opravě chyby nelze opravovat změny, ke kterým došlo v důsledku právní úpravy, resp. na základě vzniku evidence nemovitostí a technickohospodářského mapování. Právě o to se však stěžovatelé kasační stížností snaží. Snaží se zpochybnit výsledek předmětného mapování a docílit opravy chyby v katastru podle údajů před tímto mapováním. To však právní úprava explicitně neumožňuje. Právní úprava neumožňuje katastrálním úřadům hodnotit zákonnost procesu mapování a v případě jeho nezákonnosti zasahovat do katastru nemovitostí. Jak již bylo opakovaně uvedeno, katastrální úřady mohou opravovat pouze zřejmé omyly, popř. nepřesnosti stran měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel. Pouze takové omyly a nepřesnosti mohou katastrální úřady napravit v řízení podle § 36 katastrálního zákona.“ Na tyto citované závěry výslovně poukázal i Ústavní soud ČR ve svém usnesení, jímž odmítl ústavní stížnost žalobců.
35. Krajský soud tak pro nadbytečnost neprovedl ani další žalobci navržené důkazy, neboť všechny tyto důkazy (včetně znaleckého posudku Ing. D. ve věci určení vlastnické hranice ze dne 17. 2. 2018) žalobci navrhovali k prokázání svých tvrzení týkajících se rozdílnosti stavu vedení hranic v území před rokem 1983, kdy došlo k technicko-hospodářskému mapování, a stavu vedení hranic po tomto mapování. Tyto listiny jsou obsahem správního spisu a s výjimkou znaleckého posudku Ing. D. byly jeho součástí i při předchozím soudním řízení. Dále krajský soud v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že k důkazním návrhům žalobců, a to geometrickému plánu č. 24/1950 a mapě, kterou vypracoval k datu 15. 9. 2016 Ing. B., se již vyjádřil i Nejvyšší správní soud tak, že žalobci relevantním způsobem nedokládali, že by skutečně došlo ke zjevnému omylu, který nemohl mít jiný racionální důvod.
36. Na závěr krajský soud opětovně poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 7 As 58/2018-21, v němž Nejvyšší správní soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134, ze kterého vyplývá, že pokud vlastníci dotčených pozemků (resp. jeden z nich) se změnou hranice v katastrální mapě nesouhlasí, nelze předmětnou hranici, která byla platně vyhlášena, měnit v řízení o opravě chyby, a to i přesto, pokud by bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla zakreslena nesprávně. Obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 3 As 6/2009 - 162, ze dne 29. 9. 2010, č. j. 8 As 26/2008 - 65 atp. Jak již bylo žalobcům sděleno správními soudy a Ústavním soudem ČR katastrální úřady nejsou oprávněny rozhodovat o sporech vlastníků nemovitostí o průběhu vlastnických hranic. Takové spory nemohou řešit ani soudy správní, které jsou oprávněny přezkoumávat zákonnost rozhodnutí správních orgánů (viz § 1 a násl. s. ř. s.). Soukromoprávní spory mohou řešit pouze soudy občanskoprávní (viz § 1 a násl. o. s. ř.).
37. Krajský soud ze všech výše uvedených důvodů žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když plně procesně úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Olomouc 16. června 2020

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu